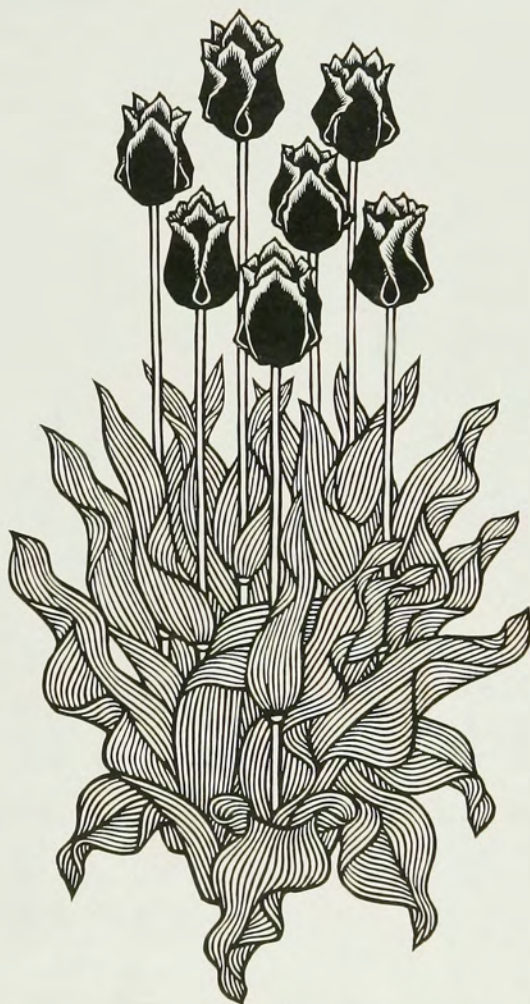

ЮНАК

т р а в е н ь ♦ м а ю

1980

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ "ЮНАКА"

ГПБулава, шукаючи способів покращання методи збирання передплат, зобов'язала КП Старшини через пл. осередки допомогти пл. видавництву збирати передплати гуртово й надсилати їх напочатку березня до Адміністрації. Пресові референти у пл. осередках виготовляють списки своїх членів з їх адресами й, згідно з зібраними передплатами, висилає їх до Адміністрації. На основі цих списків Адміністрація висилає журнали. Тому просимо Вас перевірити в станицях списки й вплачувати передплати **тільки до станиць**. Нашим обов'язком повинно бути, щоб **кожний** подбав про **своєчасну** вплату. Тим улегшимо працю пресовим

референтам у станицях, піднесемо рівень нашої пл. готовости й дамо змогу пл. видавництву існувати.

Передплатники, які не є членами пл. станиць, пересилають передплати кожного року **не пізніше 15 березня** безпосередньо до видавництва.

Пл. видавництво вдячне за щедрі датки на пресфонд і просить не забувати про них у майбутньому. Від кожного з нас залежить доля пл. преси, її існування і ріст. Хай же кожний причиниться до росту журналів, бо це наше спільне добро.

Адміністрація

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлинки чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінню приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлинки просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлинки для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.
Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**
та
- **приймає ОЩАДНОСТІ.**
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

**Пластунни і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

Від 1 січня 1979 р. річна передплата "Юнака" коштує: США і Канада — \$10.00;
Австралія — рівновартість 10.00 амер. дол.; Австрія — 100 шилінгів; Аргентина — 10.00 пезів; Німеччина — 15.00 нім. марок; Франція — 15.00 франц. франків;
Італія — 2.000 лірів. Велика Британія — 2.00 фунти
Ціна одного числа \$1.00.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada Tel.: (416) 769-7855
АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ YUNAK MAGAZINE 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Avenue, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 2185

Printed by KIEV PRINTERS LTD. — 2466 Dundas Street West, Toronto, Ontario, Canada M6P 1W9

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЗМІСТ:

- 2 Гутінка з Юними Друзями:
Чим обдарувати маму в День Матері? Подруга Гребля
- 3 65 років від бою на Маківці О. Бережницький
- 4 Глечик квасного молока Р. Загайкевич
- 5 Успіхи наших подруг:
Марта Максимець — перша гетьманська вірлиня в Канаді КПС — Канада
Петруся Щур — королевою фолкльору Наталка Щур
- 6 Якби І. Франко жив тепер — яке було б його життя М. Джулинська
- 7 Визначні, але незнані постаті:
Данило Заболотний В. Онишкевич
Матерям (вірш) Оріся Яхневич
- 8 Що читати? Спогади дисидента А. Винницький
- 9 Черевини Віра Возн
- 11 Баяда про мальви Б. Гура і В. Івасюк
- 12 А що ви на те? Чи занепад моралі в Пласті?
П. Верига
Організація пластового табору Б. Лавришин
Пам'ятайте про добре діло на таборах **
- 14 Молоде перо: Космічна авантюра Д. Даревич
- 15 Зустріч з Валентином Морозом Таня Гурська
Люба Завадівська — зіркою відбиванки **
- 16 Побратимські пригоди 1980 рік (оголошення)
Побратими
О. Кузишин
- 17 Нові платівки
- 18 Оголошення про табори:
Спортивно-вишкільний, Морський **
- 19 Для філателістів: Різноманітні тризуби В. Онишкевич
- 21 Словогра А. Вовн
- 22 Молоде перо: Тристаріччя Трентону Юрій Мізюк
- 24 Наші приятелі **
- 25 Хроніка
- 28 Список датків на пресфонд. Замість квітів

● Ілюстратори цього числа:

пл. розв. Маруся Максимович, Евард Козак, ст. пл.
Гануся Рогожа.

● На обкладинці:

Тюльпани — Якова Гніздовського.

Редагує колегія

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. юнак сноб Роман Ващук

пл. юн. Андрій Винницький

пл. сен. Тоня Горохович

ст. пл. Олесь Кузишин

ст. пл. гетьман. сноб Всеволод Онишкевич

пл. сен. Оленсандра Юзенів

пл. сен. Люба Крупа

пл. сен. Петро Содоль

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЮНАК

ТРАВЕНЬ Ч. 5 (198) 1980
РІК XVIII

Інтернаціональне стандартно-серійне число,

0044-1584

ЧИМ ОБДАРЮВАТИ МАМУ В ДЕНЬ МАТЕРІ?

Дорогі Подруги і Друзі!

Не так то легко тепер обдарувати маму матеріальним подарунком, щоб вона справді ним втішилася. А Ви хотіли б, щоб цей день був винятковим, пам'ятним для мами. Діти й Ви старші просите порад. А їх не так легко дати. Бо різні є родини, різні взаємини у них між батьками і дітьми. Одне є загальне і завжди правдиве — любляче серце дитини у кожній ситуації знайде спосіб виявити свою любов і вдячність мамі. Потішити маму можна ласкавими словами, ніжністю, нераз незначним, але дуже багатомовним вчинком, поведінкою в щоденному житті. Гарна поведінка — це постійна увага до своїх вчинків, зусилля так жити, щоб кожному з тобою було добре перебувати.

Я знаю дітей, які, зірвавши першу спілу полуницю, дають її мамі, перше зріле яблуко несуть мамі, які, знайшовши перші квіти в лісі чи в городі, зривають їх з думкою, щоб зробити ними мамі приємність.

Це ніжність у взаєминах, яка заставляє дітей виручати маму від посильних для дітей робіт у хаті, яка заставить Вас понести мамі парасольку до зупинки в місті, коли іде дощ, виручити тата й принести речі з авто до хати, бабусі чи дідуневі допомогти вдягнутися, прочитати їм щось, розважити їх. Ніжність змушує Вас турбуватися смутком мами, тата, всіх близьких та людей взагалі, заставляє їх потішати, — тобто ця Ваша чутливість до людей розвивається у повагу до старших, у дружбу, в охоту до праці, в чутливість на красу і добро. Ваше серце не буде спати, воно житиме, кормлячись радістю, співчуттям, завзяттям, зневагою до лінивства, любов'ю і вдячністю за добро, яке Вам дають батьки та Вам близькі. Отакі вияви Вашої поведінки будуть найприємнішим дарунком для мами.

У розмові з юними на цю тему я почула таке:

— Я не люблю, коли мені пригадують робити домашні завдання, — почала Ірина.

— У нас кожний має свій обов'язок. Ігор виносить сміття, я мию посуд. Коли часом забудемо, тоді бабуся це зробить. А тато злоститься. Я не люблю того, — докинула Таня.

— О, мій тато не простив би мені того, щоб мою роботу зробив дідусь, — вигукнув Юрко. У тата дідусь найважливіший. Коли гості в нас, він за столом на першому місці. Ми раз питали тата — чому так треба?.. Дідусь же старенький, не всім цікаво з ним розмовляти. Тато гнівався, казав: "Гості хай знають, хто в нашій родині є головою".

— А в нас бабуня найголовніша. Мама завжди каже нам, що ми щасливі, бо бабуня живе з нами. Я люблю слухати бабусині казки! — додала Марта.

— А наш дідусь мене часто злостить! — відізався Данило. — З ним часом важко витримати. Все хоче знати, все йому розповідай! Тато каже, що його життя трудне, він хоче жити, як ми всі. Його цікавить життя внуків, бо він їх любить.

— Бачите, Юні Друзі, ми ж мали говорити про подарунки для мами, а зійшли на бабуню і дідусів, — пригадала я.

— Це добре! — поспішив Роман. — Я знаю, коли ми бачимо, як поведуться наші батьки із своїми! батьками, це для нас лекція. Я люблю свого діда, його є за що любити. Але люблю і тому, що його люблять мої мама і тато.

Ми ще довго вишукували приклади любови дітей до мами, тата і всіх в родині та до людей взагалі. Прикладів незчисленно багато. Вони описані в літературі в біографіях великих людей, їх зберігають у пам'яті всі щасливі люди, вони спалахують у серцях малих дітей. І коли постійно дають радість, діти стають гордістю, короною життя кожної щасливої мами. Про таке щастя треба дбати постійно, кожного дня. А в День Матері підіть з мамою в природу й розкажіть їй зміст книжки про матір і дітей, усі свої клопоти й переживання та думки про те, як Ви підготовляли свій дарунок для неї. І напишіть нам — чи подобався такий нематеріальний подарунок Вашим матерям.

Скоб!

Подруга Гребля

65 років від бою на Маківці

... "Ой на горі на Маківці,
Ой там б'ються Січові Стрільці..."
Народня пісня

Українські Січові Стрільці розпочали свої бої із відвічним ворогом України в Карпатах Ужок, Сянки...

Мандруючи бойківською частиною Карпат, залишили вони незабутній вплив на бойків, який був підставою їх національного і політичного освідомлення по обох узбіччях. Дальшим його виявом були героїські змагання Карпатської Січі та частин УПА.

Найславнішим боем УСС був переможний бій за гору Маківку, яка опісля стала місцем загальної пошани.

Бої за гору Маківку розпочалися вночі з 28-го на 29-го квітня 1915 року та тривали до 1-го травня. Під напором стрілецької сили й завзяття ворожі московські сили заламалися й пішли врозтіч, від смерті врятувалися лише ті, що попали в полон. Маківка залишилася в руках УСС-ів. Бій на Маківці був першим збірним успіхом стрілецької зброї та стрілецького духа.

У денному наказі дивізії дня 2-го травня 1915 р. ген. Фляйшман писав: "... УСС можуть гордо глядіти на свої подвиги, бо повсякчасно

залишаться в історії слава їхніх хоробрих діл та золотий лавровий листок в історії їхнього народу...". А Головна Українська Рада (тодішня репрезентація українського народу), вітаючи УСС-ців з перемогою на Маківці пише: "Ви молоді ідейні Сини наші й Браття... заслужили собі на правдивий подив і щирі вдячність сучасних і грядучих поколінь...", а Боева Управа в листі написала: "Перемога на Маківці перетриває не літа й десятки літ, але століття. Вона блищатиме в історії сонцем воєнної слави...".

Маківка — це гора над рікою Опір напроти сіл Тухлі і Славська (Скільщина), де поляглих 42 Усусів похоронили їхні товариші зброї на південнім узбіччі гори. Це кладовище стало місцем щорічних прощ — мандрівок молоді та старших. Вони, мандруючи Бойківщиною, мали великий морально-ідейний вплив на місцеве населення та передавали йому своє патріотичне наставлення до боротьби за Незалежну Україну.

Хай слова вчителя М. Савчина висловлять те значення, яке мала Маківка для грядучих поколінь: "Бій на Маківці — це новий стовп в історії визвольної боротьби, це символ відновлення тієї боротьби за волю і незалежність української землі...".

Лист Ком. Легіону УСС-ів до Української Головної Ради ясно з'ясовує мету їхньої боротьби: "Ми йшли в світову заверюху лише тому, щоб наша Україна могла проголосити, що вона є, і хоче бути, хоче мати своє місце під сонцем...".

І та снага і ті завдання УСС-ів продовжуються... Боротьба, яку почали Герої, що полягли на Маківці, триває!

Із матеріалів

сл. пам. пл. сен. Олександра Бережницького

Глечик квасного молока

Золоте сонце клонилось долів. Кінчався гарячий день жнив. Подільськими дорогами поволі сунулись вози навантажені снопами. Український селянин віз своє золото.

Поміж возами йшов гурт пластунів — сімка Лісових Чортів. Перевантажені наплечники врізувались ремнями в тіло мов розпечене залізо. З чола стікав піт змішаний з курявою і волоссям. “Ось дорога сходить в яругу, ми вже недалеко села — коби хоч дістати троха квасного молока” — відізався Моріц.

Крутою дорогою зійшли у село й отаборились коло закруту ріки.

Квасного молока не можна було дістати. Був гарячий день жнив і все молоко винесли у поле робітникам. Треба було варити чай.

Затріскотіла ватра і вкоротці сільська дітвора окружила пластунів. Цікаві оченята бігали то по пластовому виряді, то по осмалених лицях загартованих пластунів. Тут і там чути було дитячий шепіт: “То мусять бути українські вояки. Дивись мають шатра, лопату, сокиру, сурму, мапи, такі гарні мундтури — і говорять по-українськи. То такі, як Тато нам оповідали, що боролись за Україну”.

Вуна і Гайцуньо добули з відкись цукерки і шоколяду і частували дітвору. Почалась розмова. Діти повлазили до шатер, пробували трубіти, а пластуни оповідали такі чудові речі, немов казки, про Карпати, що шумлять кедриною, про легендарні печери Довбуша, про пластовий табір на Соколі й Остодорі, про пластові мандри, про пластову ватру, до якої іноді засідають ті, що відійшли у вічність.

Та нагло усе замовкло. Коло ватри стояла жінка-селянка уся у чорному. Чорна хустина закривала її срібне волосся, глибоко осаджені очі дивились кудись далеко.

Простягнула руки з чорним глечиком і сказала: “Нате Вам хлопці троха квасного молока”.

По довгій хвилині мовчанки Юрко подякував. І коли хотів за молоко заплатити Вона сказала:

“Я мала двох синів — таких, як ви. І як батьки йшли боротись за Україну, я їх також післала... Вони вже не вернулись”. І по хвилині додала: “Пийте Ви Мої Сини”.

Її очі все ще дивились далеко. Кругом сидів зачарований гурт пластунів і сільської дітвори.

Крутою стежкою піднімалась чорна постать і зникла поміж білими хатками.

Вона

Свята

Мати України.

Фрагмент з мандрівки Лісових Чортів по Поділлі, 1930.
Із нотатника пл. сен. Романа Загайкевича — Л. Ч.Гайцуня.

Українська Кредитова Кооператива

“САМОПОМІЧ”

у Філядельфії

4814 N. Broad Street

Philadelphia, PA 19141

Phone: GL5-8770

Приймає ощадності, дає позички

Урядові години:

Понеділок закрито

четвер 9 - 12

Вівторок 9 - 12

п'ятниця 3 - 8

Середа 3 - 8

субота 9 - 12

Марта Максимець - перша Гетьманська Вірлиця в Канаді

У Торонті 28-го жовтня 1979 р. відбулося, вперше в історії Пласту в Канаді, іменування пластунки-юначки гетьманською вірлицею. Юначка, яка заслужила собі на це рідке відзначення і цей почесний пластовий ступінь — це пл. вірлиця Марта Максимець, член XVI куреня УПЮ-ок ім. Ц. Паліїв.

Марта була досі зразковою пластункою. Усі свої обов'язки, дома й у школі, виконувала якнайкраще. В юнацтві вона відбула 14 таборів, в тім чотири як член булави, а один як курінна. Вже в гуртку, як гурткова, виявила свій провідницький хист, а згодом як член курінного проводу й вкінці як курінна. В 1974 р. вона відбула перший вишкіл гурткових провідників "Золота Булава", вліті 1976 р. була на вишколі новацьких впорядників, а восени того року стала працювати сестричкою роя новачок. В роках 1978-79 вона була першою в Торонті виховницею новаків (себто братчиком).

Крім того, Марта брала активну участь у всіх акціях та імпрезах Пласту. Вона цікавилася спортом і вже не раз здобувала нагороди у спортових змаганнях УСЦАК-у. Пластункою вірлицею була вона іменована 1978 р. За час свого юнакування одержала три юнацькі відзначення і здобула 20 пластових вмілостей.

В 1979 р. Марта з власної ініціативи поїхала на вишкіл "Автвард Бавнд" у Бритійській Колумбії. Мета цієї гірської школи — допомогти людині перемогти себе, гартувати характер і здобутися на зусилля, які спочатку виглядають неосяжними. Наприклад, учасників того вишколу беруть на 9-денну прогулянку в диких горах, а 3 дні з того треба перевести на самоті та без їжі. Харч дають на кожний випадок, але метою цього самотнього перебування є перемогти свій страх і голод, витримати без їжі. Марта перемогла себе і всі перешкоди, успішно закінчила ту мандрівку й гірську школу.

Влітку 1979 р. Марта опрацювала на під-

ставі архівів історію Уладу Пластових Новаків і Новачок в Едмонтоні і Саскатуні від 1948 року.

Все це, як бачимо, непересічні осяги в житті одної юначки, але це не вистачало б, щоб бути іменованою гетьманською вірлицею. Ще треба жити згідно з пластовим законом і виявити добрі прикмети пластового характеру також і в тяжких умовах. Все те знайшли у Марті її пластові провідники, і тому Начальний Пластун на поручення Крайової Пластової Старшини в Канаді і Головної Пластової Булави, надав їй цей високий ступінь.

Іменування провела, в несприсутності Начального Пластуна, голова КПС Канади — пл. сен. Дарія Даревич і при тому перечитала особистий привіт від Начального Пластуна і від Головної Булавної Юначок пл. сен. Люби Крупі.

За "Пластовим Вісником" КПС Канади

* * *

ПЕТРУСЯ ЩУР — КОРОЛЕВОЮ ФОЛКЛЬОРУ У ВІННІПЕГУ

На закінчення Фолкльорами Вінніпегу, яку англomовна преса називає найбільшим етнічним фестивалем Північної Америки, дня 19 серпня 1979 р. міжнародне журі вибрало королевою Фолкльорами українку і пластунку Петрусю Щур з-поміж 37 кандидаток різних національностей.

Петрусю Щур, студентка Манітобського університету, завершує свої студії музики та української і французької мов. Вона вже п'ять років вчить у Рідній Школі, а цього літа вона працювала в комісії, яка виготовляла першу читанку української мови для нововведених двомовних шкіл у Манітобі. Також була вона виховницею в Пласті. Петрусю Щур, старша пластунка, була обрана репрезентувати Український Студентський Клуб у конкурсі на "Місс Київ". Інші кандидатки на цей конкурс були з різних молодечих організацій, як СУМ, СУМК, УКЮ, Український Театр і Пласт, але Петрусю була тією щасливою, що її обрали репрезентувати українок.

У неділю 19-го серпня 1979 р. відбувся в найбільшій у Вінніпезі Конвенційній залі кін-

цевий концерт Фолкльорами. Тут 37 кандидаток на краль убрані у свої національні одяги репрезентували свої країни. Обрана кралею Петруся Щур буде тепер репрезентувати Фолкльораму при різних офіційних нагодах у Ма-

нітобі та поза провінцією аж до наступного року. Щастя Тобі Боже, Петрусю!

пл. уч. Наталка Щур
II-ий Кур. ім. Кн. Ольги, Вінніпег.

Маюче перо

Якби І. Франко жив тепер - яке було б його життя?...

Моє життя на цім немилосерднім світі вже стає майже неможливим. Діти плачуть, жінка хвора лежить у ліжку і нарікає. Кожного дня я мушу працювати з немилими мені людьми, писати не те, що хочу й потребую, але те, що мені кажуть. Довкола мене ті прокляті москалі при владі, вони обсервують нас і підсміхаються. Моя квартира тісна, невідгідна, але хата ще не є проблемою. Найбільше мене болить та несправедливість. Уряд каже, що в системі ССРСР всі рівні. Але яка це рівність? Нічого того нема в житті, що влада голосить. Ця несправедливість, нерівність виявляється на кожному кроці. Чому робітник з великою родиною має заробляти пів того, що високий урядовець без родини. Наш народ на тому терпить. Мені не дають висловлюватися в пресі. Вся моя творчість написана на малих шматках паперу, які я мушу ховати. Як

довго ми ще будемо переслідувані за свої переконання? Моє єдине спасіння — це моє перо. Надіюся, що колись хтось знайде мої записки і відкриє світові мої думки і почування, щоб мій народ знав, як терплю задля нього, як “люблю я його невимовно”.

Сумно і боляче спостерігати, що наша українська громада занепадає. Тут в Україні молодих втягають у советську систему, в ній виховують дітей на комуністів. Мені пишуть з різних країн, що там громада ще пам'ятає мене. Але молоді щось не дуже дбають. Навіть старші, які ніби то є активні на еміграції, коли приїдуть на батьківщину, нічого не роблять, залякані. У США є так багато свободи, що молодь може багато в ній зробити для України. Треба знайти провідника, який знав би це й провадив нас до свободи.

Світова ситуація виглядає досить погано. Завжди хтось воює, війна й контрверсія то в одній, то в другій країні. Народи хоробро бороняться перед комуністичною владою. Наш народ не мав такої підтримки від світу, коли почав був боротьбу з комунізмом, як його мають інші тепер. Аж тепер світ бачить, що москалі мають у пляні. Я дуже заскочений, що президент США свідомий до такої міри, що він не хоче мати зв'язків з ССРСР. Советам треба нагнати страху. І відкликання Олімпіади є дуже добра зброя і нагода.

Українці поза Україною повинні брати приклад спротиву й підтримувати США щодо Олімпіади. Може якраз одного дня США і решта світу стануть в обороні України. Але тільки ми можемо до цього довести. Без нашої дбайливої праці для народу, без нашої активності Україна ніколи не буде вільна.

Шкільна праця пл. розв. Мотрі Джупинської
учениці 10 кл. Курсів Українознавства.

ДАНИЛО ЗАБОЛОТНИЙ, УКРАЇНСЬКИЙ ЕПІДЕМОЛОГ

Ви, можливо, колись чули вислів старших людей, коли вони розлостяться, "Ой, то холера". Чому так кажуть? Холера — то тільки одна з багатьох пошестей. Вона на початку 20-го століття позбавила життя багатьом людям в Україні, і тому ще тепер слово "холера" є брудним словом.

Одним з тих, які допомогли поборювати ту заразливую пошесть, був Данило Кирилович Заболотний. Він народився в 1866-му році в сільській родині. Цікавився недугою ще коли був малим хлопцем. Дістав змогу піти до гімназії, а згодом на університет, а потім вступив до Київського Університету, на медичний факультет. Його найбільше цікавила "епідемологія", тобто наука про епідемії. У Київському університеті він з І. Савченком видумали спосіб імунізації проти холери. Вони ще були студентами, і це для них була свого роду "розвага", коли вони випробували імунізацію на самих собі! На щастя, імунізація діяла, і тому Заболотний, хоч мав дуже багато контактів з холерою, ніколи не захворів. Ці досліді згодом довели до імунізації холери, яка була досить безпечна для загального вжитку, а не тільки для винахідників.

Заболотного згодом зацікавила інша епідемія, а саме чума (plague) усякого роду. Ця цікавість допомогла йому подорожувати по різних екзотичних частинах світу, бо там саме виникали епідемії чуми. Його перша подорож відбулася в 1897-му році до Індії, пустині Гобі, Китаю та Монголії. Тоді він зробив своє найбільше відкриття, а саме — чума розходить через різних диких гризунів — диких миш, ховрахів та тарбаганів. Відтоді вчений став провідною силою в ерадикації епідемій чуми, яка навістила Іран, Туркестан, навіть Шотландію і т.п.

Його спосіб запобігання чуми — це винищення диких переносників — миш, блох і ін. У чистіших приміщеннях епідемія не була аж така страшна, як була колись.

Крім чуми, Заболотний досліджував також причини й способи охорони перед іншими епідеміями й недугами, такими, як — тиф, сифіліс, дифтерія, дизинтерія, грипа (еспанка) та інші.

За працю його обрали членом Академії Наук. Бути "академіком" в Україні ще й нині є

не абияка честь, а його згодом обрали президентом Академії Наук УРСР. Він помер в 1929-му році, можливо з наслідків контакту з різними пошестями.

Данило Заболотний є прикладом видатних українських науковців, без яких, можливо, нас тепер не було б.

ст. пл. геть. скоб Всеволод Онишкевич

* * *

МАТЕРЯМ

Матері, матері, матері,
Ви за нас не сивійте в тривозі,
Не журіться за нас на зорі,
Коли ми забарились в дорозі.
Ми не діти уже. А тому
Нас ужити, як жити, — не треба.
Ми скоряємо гас і нітьму,
Шлях нас клиге вперед і до неба!
Нам найвищі вершини — долать
І не падать ніде на коліна.
Ми — століття двадцятого рать,
Клиге нас до звитяг Батьківщина.
Матері, матері, матері...
Ми теплом вашим щедрим зігріті,
І за нами, як сляво зорі,
Ваші огі зорять сумовиті.

Орися Яхневиз

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ

UKRAINIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1321-23 West Lindley Avenue
Philadelphia, Pa. 19141

НАШІ УСЛУГИ:

- Даємо моргеджі на догідних умовах сплати;
- Платимо високі відсотки від ощадностей і сертифікатів;
- Видаємо подорожні чеки і грошові перекази;
- Уділяємо безкоштовно фахові і правні поради.

ГОДИНИ ПРАЦІ:

кожного дня від 9-ої ранку до 3-ої по пол.,
в п'ятницю до 7-ої год. вечора.

Тел. Шадниці: (215) 329-7080-81

Наше гасло: З громадою і для громади!

Наша девіза: Сумлінна і фахова обслуга!

Спогади дисидента

Тим разом будемо оговорювати автобіографію видатного українського дисидента Леоніда Плюща під назвою "У карнавалі історії" в англійським перекладі Марка Царинника.

Плюща бачу своїми очима так: він логічна, освічена, гуманна й доброзичлива людина, яка через ті ціхи увійшла в конфлікт з радянським режимом.

Він народився у містечку Нарин в Кіргізькій республіці 1939 року. Захворівши малим хлопчиною на туберкульозу костей, він опинився в санаторії, де пройшло його дитинство. Тут, позбавлений дитячого середовища, дитячих ігор і забав, він почав замислюватися над життям і над людськими відносинами. Як виїшов із санаторії, його прийняли до звичайної школи, де він виявився надзвичайно здібним учнем. Він брав провідну участь у Комсомолі. Одним із завдань дружинників Комсомолу було пильнувати моральної поведінки членства і тут він зустрів дволичність системи й провідників щодо статі. Згодом побачив, що в міліції панує лінивість, хабарництво, апатія і це його знеохотило, хоч був ідейним і завзятым комсомольцем.

Скінчивши середню школу, Плющ вступив на одеський університет, де він три роки вивчав математику. Тоді він рішив стати учителем у колгоспній школі, щоб допомогти дітям бідних селян. Тут він побачив страшну біду, нужду, туберкульозу в селян, а алкоголізм, байдужість до всього того лиха в управи кол-

госпу й учителів. Побачивши те, він здав собі справу, що ніяка людина, хоч яка ідейна, нічого не вдіє. Тому він повернувся на студії до київського університету і там вивчав математику та економічний соціалізм. Тут у Києві він одружився з Танею Житниковою. Закінчивши студії, він працював у біо-кебернетичній лабораторії. Вже до того часу в Плюща сформувалися деякі анти-режимні почуття. Він почав знайомитися із саміздатчиками та сам почав писати нариси. Тоді, десь у 63-му році, він уперше зустрівся з такими людьми, як наприклад, Іван Дзюба. Це збудило у ньому почуття, якого він дотепер не був зовсім свідомий: почуття української національної приналежності. Спостерігаючи активну русифікацію, що її веде радянський режим, додав палива до вже палаючого в нього дисидентського духу.

Теж з почуттям любови до переслідуваної України, з ненависти до автократичного бездушного режиму КГБістів, які не зважають на конституцію, що застерігає людські права, він рішив протиставитися скільки в нього сили цій системі. Він ступив на цей життєвий шлях зовсім свідомо, знаючи, що його поступовання доведе до арешту й переслідування його родини. Його дружина, однак, підтримувала й одобрювала всі ці його рішення.

Плющ описує різні сутички з КГБ і зустрічі з видатними дисидентами, як також дуже докладно й чітко виявляє свої погляди на різні справи та проблеми — від "Малого принца" Сент Екзюпері до точного пояснення трьох різних родів почувань приналежності до народу.

Вкінці Плюща заарештували. Але навіть після довгих допитів КГБістів у московській в'язниці їм тяжко було доказати наявну вину Плюща. Тому, що його поступки було тяжко підтягнути під "порушення" якоїсь статті конституції, йому приліпили психозу — "манії реформації світу" і посадили до психіатричного заведення т. зв. "психушки".

При кінці його книжки є коротка частинка, у якій дружина Плюща описує, як вона старалася звільнити з арешту свого чоловіка.

З цієї автобіографії виринає постать Плюща-гуманіста, його освіта та культура. Прочитавши цю книжку, думаю, що атакувати його переконання, мовляв, він атеїст і марксист несправедливо і недоречно.

Хоч ця автобіографія написана тяжким і накопиченим теоріями стилем, вона все ж таки є дуже щирою і збуджує пошану та симпатію до цієї великої людини-дисидента.

пл. розв. Андрій Винницький

ЧЕРЕВИКИ

Бразилійське прислів'я каже: "Я плакав, що не мав черевиків, доки не зустрів людини без ніг".

Це прислів'я правило мені за підпору довгі роки, аж ось останнім часом починає зростати в моїй пошані образ черевиків. Не йдеться тільки про ту картину, що її малював Ван Гог. Ідеться про різні різні черевики. Ті, що в Арабії називають капцями, в Римі — сандалями, на Гуцульщині — постолами, на Бойківщині — ходаками, на Поліссі — личаками, в багатого — чоботами, в бідного — валянками і так далі. Всі вони сповнені поезією, мітами, народною мудрістю, прикрашають історію, стають мовчазними свідками дійсності.

У казці, кіт походить в червоних чоботах, а хто в чіпку родився, може придбати летючі капці або семимилеві чоботи. Як Попелюшка могла б одружитися з князенком, якби не скляний черевичок? Бідний обдурив чорта, що сипав золоті дукати до чобота без підшви. Натомість Алешандре, персонаж Грасіліяна Рамоса, втримав ногу в чобіт, але халява не кінчалася: в темноті він намагався взутися в... боа з роззявленою пашекою! Марко Проклятий був засуджений зносити свої залізні черевки, а сарака Абу Касим ніяк не міг позбутися своїх латаних капців, і вони стали його невідкличною долею.

Німецьким дітям Святий Микола ховає дарунки в черевики, тореадори п'ють вино з черевиків дам у чорних мантильях.

В нашій народній пісні бідна дівчина жаліється: "Якби мені черевики, то пішла б я на музики", а ще є така купальська, де добрі радять Миколі роззутися та йти до Ганнусі босим, щоб на його підківки не гарчали сільські собаки.

Відомо, що Сократ ішов на гостину до Агатона взутий, доказуючи так, що шанує щедрість господаря. Гайнріх IV, натомість, ішов до Каносси босий поцілувати пантофлю папи Григорія. Семен Палій давав лиха своїм закамбукам від Подолу в Києві до Межигірського Спаса, а Сковорода носив свої черевки на кілку, щоб довше тривали.

Кльоделів сатиновий черевичок доньї Пруеси нароби багато галасу, зворушив Іспанію, розгойдав океан, стряс небо й пекло. Король Абу присягався на свій зелений капець, а колишній президент Бразилії, Жусцеліно Кубічек — земля йому пером — роззув черевки при

відвідинах Кім Новак, яка прийшла до палацу боса. Якщо це має якесь символічне значення, то, певно, те, що парагвайське військо напівбосе, такого значення не має.

Черевики — багатослові в своїй мовчазності, так своєю присутністю, як і відсутністю. На узбережжі моря в штаті Ріо-де-Жанейро рибалки розпороли черево акупи і знайшли там пару жіночих черевиків.

Або ще одна макабрична історія: бразилійська преса повідомила про трагічну смерть одного свого інтелектуала-реформатора, спірну особу з великим розумом і такими ж ідеалами. Одні його обожали, другі — ненавиділи і заздрили йому. Ходить вість, що він вийшов з мешкання до праці з течкою і парасолем, відчинив двері ліфту і впав у порожнечу. На дні шахти знайшли його бездушне тіло, течку з книжками і парасоль. Бракувало тільки черевиків...

Однак існують ще, на щастя, ввічливі епізоди з черевиками, а такі трапляються в колоніальному містечку Кабо Фріо, що значить "Холодний Ріг", з огляду на його буйні вихри, які несподівано зриваються, і на щедрі дощі, що перетворюють дороги на болотяні рови.

Мої знайомі проводять літо в білій віллі серед кокосових пальм. У них є мала донечка і чорна проворна няня з колотілкою замість язика.

Раз якось по полудні закрався до них злодій. Господарі спочивали після обіду. Злодій підкрався сходами на перший поверх, узяв радіо і на всякий випадок обгорнув його рушником малої Лейлі. Коли він якраз хотів висмикнутися, вийшла йому назустріч няня з великою дерев'яною ложкою, бо в кухні саме смажились конфітури з жаботікаби.

— Ти якого біса на сходи дряпався? — озвалася до нього няня.

— Я... я прийшов полагодити крант у ванні.

— До того тобі зайвий рушник моєї дівчинки! Віддай його зараз, а то тобі розтрощу голову цією ложкою, ти, драбе казенний, ти, ледащо задрипане, ти, пройдисвіте, ти, гультісо, ти, неробо, ти нехристе, — і вилляла на нього весь свій запас соковитих епітетів.

Злодій побачив, що з нею нема жартів, а вже особливо, що не перемаже її в словесному змаганні, покинув здобич і дав ногам знати, загубивши в поспіху на сходах свої черевки.

Всі побудилися й зійшли до залі та почали розпитувати няню, що трапилося. Серед драматизованої розповіді з'явився її головний

герой — смирний і з поливою доброго виховання:

— Шановне панство, раз мені не вдалося нічого в вас украсти... чи могли б ви мені віддати мої черевики? Бо на дворі — болото...

Другий епізод відбувся однієї дощистої ночі. До автобуса, яким я поверталася до Ріо-де-Жанейро, ввійшов сердега в картатій сорочці і попросив водія, щоб збудив його в Трібобо. Опісля він закуняв у теплом автобусі. Надворі почалася громова, дощ лився так рясно, що зненацька шляхи перетворилися на рвучі потоки. Коли ми доїхали до Трібобо, водій збудив сердегу, однак той не міг висісти з автобуса, бо зробив дурницю: сівши на своє крісло, роззув черевики, які самопас помандрували між сидженнями, бо дорога — крута й гориста. За допомогою подорожніх, йому вдалося знайти при слабкому освітленні свою власність, хоч біді ще не був кінець. Подорожні з цікавістю приглядалися, як сердега намагався взутися, але його ноги напучнявіли в теплі, і його зусилля не вінчалися успіхом. Тоді почали йому припікати:

— Купив жіночі черевики!

— Три номери менші, ніж нога!

— Його ще тітка взуває...

Сердега взяв черевики в руку й хотів висісти з автобуса в панчохах, щоб нас не задержувати, однак терпеливий водій не згодився:

— Як підете без черевиків у таку зливу? Не спішіться, я почекаю.

Коли сараці, нарешті, вдалося взутися, всі заплескали в долоні, і автобус колихався від сміху. Щасливий узутий вдячно прощався з кожним окремо, хоч усі ми були незнайомі, і бажав нам щасливого повороту додому...

Рукавиці далеко не проявляють таких широкіх мистецьких чи духових вимірів.

Хоч правда: різні звірі хотіли жити в дідовій рукавичці, лицар кинув свою рукавицю в лице панни Кунігунди, що наразила його на смерть серед арени; король Марк заслонила своєю рукавицею Ізольдине обличчя від соняшного проміння; Ганельон зронив рукавицю Карла Великого, а архангел Гавриїл узяв рукавицю з руки Ролянда, щоб передати її Богові на ознаку закінченого посольства...

Але хай хто інший пише про рукавиці, бо в нас у Ріо-де-Жанейро вживали давніше мережаних до театру і на концерти, але тепер вони вийшли з моди.

Черевики, тим часом, ще актуальні.

"Сучасність" ч. 6 (222), червень 1979 р.

БУНТ

Цього року співали птахи, як кожної весни. І потім, як завжди вліті, загубили спів. Де їм до пісень, коли треба про гніздо дбати.

Раз серед пташиної мавчанки дійшло до бунту. Вибухнув без маніфестів, без зброї. Обійшовся без краплини крові, але скільки крику було, скільки збентежилось сусідів!

Дату того вечора ніхто не додумався записати. Але всі пам'ятають, що цілий день світило сонце і втомлений вечір готувався до сну й до спокою.

Нараз почалось.

Голоси. Крик. Сварка.

І зовсім недалеко, коло річки.

Я не знала, хто кого б'є, кому помагати, але взяла палицю в руки й побігла на поле бою.

Виявилось, що жодного нема.

Тільки верба стояла, стара, дупласта. Але це не вона кричала. На вербі сидів дятел у червоній шапочці, настобурчений зі злости.

— Вилітайте, кажу! — викрикнув на цілий світ, — час вам літати.

А з верби посипались на батька ображені вигуки молодих.

— Як нам літати? Таж пір'я не вистачить! Крила не донесуть!

Батько мучився, лаяв невдячників, молоді верещали. А сусіди на деревах підняли свої голоси і теж почали сперечатись. Одні засуджували впертих дітей, інші подивлялися — подумайте тільки, не послухати батьків, бач які маленькі, і не скорились!

Мого голосу ніхто не дочув, я пішла собі.

Так було і в наступні вечори. Батько в розпучі старався додати молодим крилам відваги, а діти бунтувались.

У перший тихий вечір я вдячно згадала пташине пір'я. Наросло таки. За якийсь час я йшла дорогою навколо річки і зустріла одного з бунтівників. Він гордо і щасливо підняв довгим дзьобом хробачка з трави і не дуже звертав увагу на прохожих.

Я привіталась перша і нагадала молодому недавній бунт через крила. Він подивився підзорливо, навіть насмішкувато, і не повірив.

Людмила Зілінська
"З пташиного словника"

БАЛЯДА ПРО МАЛЬВИ

слова: Б. Гура
музика В. Івасюк

Заснули мальви біля хати
Їх місяць вийшов колихати
І тільки мати не засне, мати не засне
Жде вона мене.

О, мамо рідно, Ти мене не жди
Мені в наш дім ніколи не прийти
З мого серця мальва проросла
І кров'ю зацвіла.

Не плач же мамо, Ти ж бо не одна
Багато мальв насіяла війна
Вони шепотять для Тебе восени
Засни, засни, засни, засни.

У матерів є любі діти
А у моєї тільки квіти
Самотні мальви під вікном, мальви під вікном
Заснули вже давно.

Як зійде сонце вийди на поріг
І люди вклоняться Тобі до ніг
Пройдися полем мальви буйних рук
Торкнуться Твоїх рук.

Життя, як пісня, що не відзвенить
Я, мамо, знов для Тебе буду жити
Якщо ж я славу не встиг Вам принести
Прости, прости, прости, прости.

Чи занепад моралі в Пласті?..

Від Редакції: У тій рублиці ми звичайно порушуємо контroversійні, а то й провокативні проблеми, на які хотіли б почути відгук читачів. Тим разом містимо думки пл. розв. Петра В. Вериги, який вже не один раз писав у "Юнаку" свої критичні зауваги на теми пластування. Його спостереження у дописі "Чи занепад моралі в Пласті?" є дуже досадні. Але ми певні, що викличуть у деякого гаряче обурення. Будемо отже дуже раді, як хтось із юнаків та юначок відгукнеться і відповідь нашому критичному другові. Усі відповіді помістимо на сторінках "Юнака".

* * *

Дорогі Друзі!

Пишу я до вас, щоб сказати вам мою думку. Дивлючись на більшість пластунів і пластунок у Торонті, я зауважив, що вони до церкви не ходять. Це є дуже прикро і становитиме прикрасі для нашої церкви. Ми дуже щасливі, що живемо в вільному світі і маємо нагоду підтримувати свою релігію. Пластунки мають час гуляти на забавах, але нема кому встати в неділю рано, щоб піти на Святу Літургію.

Кожної неділі я їду до церкви і приймаю до відома, що більшість старших і молодших не вміють правильно христитися. Це є ситид і ганьба! Виходжу з церкви і зауважую, що в кав'ярні через дорогу сидить багато молодих. Зупинимося тут! Що важливіше, Свята Літургія чи піти собі до кав'ярні і закурити? Очевидно, Свята Літургія важливіша! Чому ця молодь це робить тоді?

Одного вечора я пішов з молодшою сестрою на прийняття в мого товариша. Що тут сталося, я ніколи не забуду! Я попросив одну дівчину (пластунку), щоб зі мною потанцювала вальс. Вона мені відповіла, що вона б потанцювала тільки, якби я їй дав папіроса. Моє серце аж заболіло, коли я це почув. Того самого вечора три чи чотири особи собі закурили папіроса, але цей папірос мав дивний запах. Він цього запаху моя голова заболіла. Моя голова вже трохи боліла тому, що одна група дівчат грали якусь дику музику. Я думав, що комусь шкіру дерли, коли я цю музику почув. Я хотів слухати Штравса, але ця група дівчат мені не дозволила. Після цього вечора я на такі прийняття не піду.

Занепад моралі в Пласті видно в тому, що деякі провідники підписують вимоги для пластових проб. коли пластунки або пластунки чесно тих точок не склали! Я знаю одного юнака, який досягнув ступінь "Скоба", але йому кілька підписів ще бракувало, то керівничий провід йому ті точки підписав. Я це не можу розуміти! Якщо вони їх не зобов'язані виконати, то чому їх друкувати на вимогах?

У 1974 р. я поїхав на табір учасників в Еспанолі, Онтаріо. Коли ми приїхали на місце табору, таборовий провід сказав, щоб усі пластунки вибрали свій виряд з наплечників. Деякі пластунки в наплечниках мали чоколяди, некультурні журнали, папіроси та алькогольні напитки. То які батьки на це дозволяють? Як я є правдивим пластуном, тоді не курю або не п'ю алькогольних напитков.

Мені сумно бачити, скільки грошей українська молодь викидає на пластових забавах, Маланках і на матуральних забавах. Ці гроші могли на якусь добру ціль піти, а саме до церкви, до "Юнака" чи на бідних дітей. Я б хотів бачити, щоб усі забави були скасовані. Я думаю, що це було б дуже добре.

Багато батьків і студентів собі думають, що під час латинських свят студенти не мусять іти на курси українознавства. Вони собі їдуть до Квебеку на лежачарський табір або до Фльориди на сонце. А скажіть мені правду, що є важливіше, іти на лекції курсів українознавства або на лежача їхати?

Вліті пластунки і пластунки мають свої табори. Майже кожного літа таборовий провід викидає когось з табору через погану поведінку. Навіть у новацьких таборах комендант чи комендантка викидає братчика або сестричку тому що вони забагато дуріють, а часом курять і п'ють, у таборі. Що ж це за відповідальність! Як я бив був комендантом, я б таких братчиків і сестричок викинув би з Пласту.

Я написав статтю, яка вийшла друком в листопаді (1979 р.) і я чув деякі коментарі про цю статтю. Є кому критикувати мої статті, але нема кому писати.

Ще раз підкреслюю, що ця стаття відзеркалює мою власну думку, яка напевно буде різнитися від інших. Якщо існує опозиція, прошу, відгукніться. Одночасно побачимось у церкві або на концерті.

Хочу передати мою сердечну подяку пл. скобові Борису Лавришинові за технічну допомогу і за приклад доброго пластунка, який він мені дає.

пл. розв. Петро В. Верига
5-тий Курінь, Торонто

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛАСТОВОГО ТАБОРУ

Від Редакції: Автор цього допису просив нічого не змінати в тексті. Він вивчає мову в державній середній школі й "пробує" виявити своє її знання. Тож і містимо статтю без поправок, а читачів просимо відгукнутися, якщо завважите якісь помилки. Будьте Ви, читачі — ровесники Бориса, мовними редакторами. Буде цікаво читати Ваші завваги. Озвіться!

Сидячи на дивані у моїй вітальні мені було подано до відоми, що наш зв'язковий бажає зі мною розмовляти по телефону. Просив мене він, щоб я перебрав обов'язки інтенданта, а зокрема керівника харчу і автора харчоспису. Ну, я був в скрутному становищі тому що я за фахом ще й не був інтендантом. Але я згодився, бо трапилась нагода навчитися чогось нового, а рівночасно працювати з моїми друзями.

Завжди є легше їсти, ніж видумувати харчосписи. Що гірше, треба вирішувати, які консервовані бросквині купувати, який рід очищеної патоки, яку зупу, та який заморожено-сушений харч, не забуваючи про приписи здоров'я в "життю в Пласті", примірник який я завжди з собою тримаю.

Писали ми харчоспис кількома днями, і нарешті мали список, з яким поїхали до ЮБА купити харч. Правда, що трапилися проблеми, але що з воза впало, то пропало. Ну, ми нарешті стояли на терені табору. Ми розвили магазиніві намети і у дерев'яних скриньках заховали харч, щоб оборонити його від наших природних сусідів.

Ми вчили наймолодший гурток як правити кухню і провадити табором, і їли здоровий харч, рівночасно поширюючи нашу любов до природи. **пл. скоб. Борис Лавришин, Торонто**

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ДОБРЕ ДІЛО НА ТАБОРАХ

Вже незабаром на північну півкулю піде літо, а з ним і літні табори пластової молоді. Час відпочинку, приємности, пригод та життя в природі. Але навіть при тому ми не повинні забувати про "добрі вчинки", які завжди й усюди можна робити.

Одним із таких гарних добрих учинків є зібрання дарових передплат "Юнака" для тих пластунів, що не мають можливости самі передплатити його. Ми постійно оголошуємо списки тих, що складають на дарункові передплати для пластової і непластової молоді. Але це звичайно поодинокі люди. А на таборах юнаки і юначки можуть перевести збірку та дати можливість читати "Юнака" цілим групам своїм однолітків в Аргентині, Німеччині, Франції чи Бразилії.

Ось минулого року, літом 1979 р. учасники табору юначок на "Вовчій Тропі", США, зібрали аж 27 передплат для пластунів в Аргентині. Це вони зробили з нагоди "Року Дитини", — але чи мусить бути до такого пластового "доброго діла" аж спеціальна нагода? Може приклад цих юначок спонукає тепер влітку всі табори УПЮ у США і Канаді до таких збірних добрих учинків. Аж так багато їх наше юнацтво не робить упродовж року, а у таборі не можна навіть перепроводити бабуні через дорогу...

уСМіхніся!

Ішли раз два юнаки, шукаючи, де б можна зробити якесь добре діло. Припадково прийшли на площу, де розбивали шатра на цирк. Питають вони начальника:

— Хотіли б ми зробити велике, чисте, добре діло, містер.

— Гарно, гарно! Підіть і обмийте мені слона.

Із збірки "Округлі квадрати"
Видання 29-го Куреня "Сіроманці"

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
Realtor — Insurance Agent
527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666
INSURANCE:
2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

Космічна авантюра

(Я був учасником космічної авантюри)

Першого листопада 2000 року сталося щось нечуване. П'ять УФО напали і знищили три космічні літаки з пасажирами, що летіли з Землі на планету Марс. Це здивувало і роззлило всіх на світі, а найбільше летунів "Космосу Землі", організації, що мала стерегти Землю від іншопланетарних жителів. Особливо люта була українська вітка цієї організації, бо два космічні судна, що пропали, були українськими.

По всій земській кулі зчинився рух на оборону світу від незначних, ворожих сил. Створилася нова підорганізація КЗ ("Космос Землі") з наміром підготуватись до відповідного нападу й оборони.

Я, капітан Данило, зголосився й мене прийнято до КЗ 2. Почалось від вивчення нових літунів і піднесення боєздатності космічних суден, бо вони мали деякі недотяттєння. Відтак ми почали кружляти нашими підкріпленими космічними суднами навколо Землі, Місяця та Марсу.

Тринадцятого листопада п'ять УФО напало цим разом на одну колонію з людьми із Землі, що знаходилась на планеті Марс. Вони однак жодної шкоди не зробили, бо п'ять хвилин від їх нападу з'явилися американські космічні судна, що відігнали отих УФО, зумівши ще й збити один їх літак.

З цієї битви я довідався від одного з летунів, що УФО є круглої форми, що зрештою ми знали. Крім того, вони швидше летять, ніж наші судна, але перевага таки по нашому боці, бо в пілотів УФО повільніші рефлексі, ніж в нас!

Вже всім було відомо, що дійде до цілковитої війни між Землею та УФО, але ще ли-

шилось загадочним звідки вороги приїжджають і що це були за люди.

Тридцятого листопада, пролітаючи близько Місяця, завважив я, що в повному розгарі була боротьба між УФО та земними суднами. Я чимшвидше полетів в тому напрямі і наближаючись туди, побачив, що два УФО відокремились з поля битви й кудись попрямували. Я полетів за ними, з наміром дізнатися в чому справа. Вони, видно, мене не бачили, тому летіли поволі.

Приземнились вони на Юпітерові.

Я повернув у бік Марсу. Під час подорожі боявся, що туди не залечу, мотор не відповідав моїм командам! Але я таки залетів і моє космічне судно відразу направлено.

Мою вістку вислали на Землю. Я й сам поїхав туди і мої батьки щиро мене вітали, бо думали, що я загинув в боротьбі з "інопланетниками". Три дні потім всі напади УФО несподівано припинилися. На світі генерали були переконані, що вони приготувляються до останнього нападу на Землю, на Місяць і на Марс.

Всі люди почали приготувлятися до цієї страшної рішучої битви. Кожному роздано пістолі-лейзери. Посилено флоту досконалішими космічними суднами. Більшість повітряної флотії вислано на Марса, бо в цей час ця планета знаходилась ближче до Юпітера, ніж Земля і судна мали можливість вилетіти швидше напроти ворога.

Тиждень по моїй пригоді радарі на Марсі схопили велику формацію УФО, що грізно наступала на цю планету. Всі космічні судна вилетіли й блискавично наскочили на наступаючого ворога. Він думав, що ми не знали про його пляни. Тоді розгорілась безпощадна боротьба.

Сили нерівні. Земських суден значно менше, а УФО так багато, що куди б в їх бік не стріляти, все потраплялося на одного з них.

Ми мусіли час від часу приземнитись та набрати палива, а УФО, чомусь, не відлітали на Юпітер! Я здогадався в чому справа. Десь із заду недалеко місця боротьби, мусіла бути якась велика повітряна база, ну, скажімо, якийсь величезний УФО, де менші причалували та наповнювались свіжим паливом. Я рішив залетіти з-заду всіх УФО і таки розглянути чи правдиве моє припущення, чи ні. Завважив, що багато УФО летіли і відлітали з цього самого місця в просторі.

Я полетів туди чимшвидше, і заки побачив мене ворог і найшовся віч-на-віч з величезним УФО, в десять, тридцять разів більшим, ніж звичайний, я вистрілив дві ракети і видно потрапив добре, бо була величезна експлозія. З цим вибухом подались в розтіч інші УФО.

Ми виграли і мені приємно та весело на душі, бо ми зуміли знову перемогти страшного ворога, що загрожував миролюбним жителям не лише на Землі, але й інших планет!

пл. юнак Данило Даревич

III-й Кур. ім. С. Петлюри, Торонто-Міссіссага

ЗУСТРІЧ З ВАЛЕНТИНОМ МОРОЗОМ

На оселі ОДУМ-у в Аккорді, Н. Й., уже 6 років у серпні місяці відбуваються курси гри на бандурі під патронатом Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. На курсах бере участь молодь усіх українських молодечих організацій. Щоліта сюди приїжджають з цікавими лекціями письменники, мистці й професори з різних ділянок. Цього року оселю несподівано відвідав В. Мороз. Учасники курсів, почувши про приїзд такого гостя, дуже втішилися й нетерпеливо чекали зустрічі з ним.

огляд куренів, де мешкали курсанти, а опісля відбувся спільний обід курсантів з гостями. Після обіду В. Мороз промовив коротке слово до молоді. Раніше він відвідав пластові й сумівські літні табори молоді.

Обсервуючи й порівнюючи, він завважив, що кожна молодеча організація має щось відмінне в собі, а саме: СУМ виявляється більше ідеологічною організацією, Пластові властивіша романтика і вияв любови до природи, а в ОДУМ-і плекається мистецтво.

На закінчення зустрічі курсанти заграли й заспівали декілька пісень, яких вони навчилися на курсах. На літо 1980 року ми запросили приїхати Валентина Мороза молодшого. Він уже має свою бандуру.

Пл. розв. Таня Гурська

ЛЮБА ЗАВАДІВСЬКА — ЗІРКОЮ ВІДБИВАНКИ

Минулого року подавали ми в "Юнаку" звістку про переможну дружину відбиванки, членами якої є юначки з Пластової Станиці в Клівленді, які чотири роки під ряд здобули перше місце у відбиванкових змаганнях УС-ЦАК-у. Між змагунками були вичислені дві сестри Завадівські — Ірка й Люба.

Тепер читаємо в англомовному "Українському Тижневику", що Люба Завадівська є капітаном дружини відбиванки у своїй середній школі, а ця дружина здобула перше місце в змаганнях католицьких шкіл Клівленду. На цих саме змаганнях вибрали Любу найкращою змагункою останніх двох років. Люба є також найкращою змагункою своєї школи.

Радіємо дуже з її успіхів і бажаємо, щоб Люба не покидала й далі своїх зайнять та далі мала зацікавлення спортом.

Стоять зліва: пл. вірл. Леся Гурська, Валентин Мороз і пл. розв. Таня Гурська.

Був гарний соняшний день. Під'їхало авто. Ми всі стали на площі: дівчата — у вишиваних блузках, а хлопці — у вишиваних сорочках. Нас, курсантів, не було аж так багато цього року, але зібралося багато гостей із сусідніх осель, коли почули про приїзд В. Мороза. З авта вийшов стрункий чорнявий чоловік. Ми всі пізнали, що то був В. Мороз. Він був убраний у білу спортову сорочку з короткими рукавами і мав усмішку на обличчі. Раніше ми бачили його дуже серйозним на знімках і на телевізії. Він підійшов і з кожним з нас окремо привітався. З командою табору він зробив

ПОБРАТИМСЬКІ ПРИГОДИ

1980 - РІК

ПЛАСТУНЕ!

ПЛАСТУНКО!

Чи кортить Вас часом залишити на короткий час цивілізацію, покинути щоденне життя, виїхати в незнану Вам безмежну країну, країну, яка складається з безлюдних лісів, з незайманої природи та нечисленною кількістю звірят і рослин?

Навіть, якщо така зачарована країна Вас не цікавить, а цікавить Вас мандрівництво, канойкарство, їзда на роверах, веселе товариство, побратимський дух, або може новий рід пластового таборування, чи нові пригоди й переживання, то зголосіться бути учасниками ПОБРАТИМСЬКОЇ ПРИГОДИ!!!

ВОДНО-МАНДРІВНИЙ ТАБІР

ДЕ: КЕТІКО ПРОВІНШАЛ ПАРК, ОНТАРІО, КАНАДА

КОЛИ: Від 8-го до 17-го серпня 1980 р.

ПРОВІД: ст. пл. Йосиф Мичик, ПБ, комендант

ПРОГРАМА: сім днів водного мандрівництва канойками, зайняття з водних вмілостей, природознавство, риболовство.

ВИМОГИ: учасниками може бути старше пластуство або юнацтво, після закінчення 15 років життя, вміють плавати, досягнули пластовий ступень розвідувача (чки).

ТАБІР РОВЕРИСТІВ

ДЕ: ШОНІ НЕШОНАЛ ФОРЕСТ, ІЛЛІНОЙ

КОЛИ: Від 18-го до 25-го серпня 1980 р.

ПРОВІД: ст. пл. Михайло Хариш, ПБ

ПРОГРАМА: 6 днів мандрівництва по різних стейтових парках південного Ілліной.

ВИМОГИ: для старших юнаків і юначок, які закінчили 16 літ життя і здобули пластовий ступень розвідувача (чки).

МАНДРІВНО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР

ДЕ: АДІРОНДАК СТЕЙТ ПАРК, НЬЮ-ЙОРК

КОЛИ: 23-го до 30-го серпня 1980 р.

ПРОВІД: ст. пл. Андрій Дурбак, ПБ, комендант

ПРОГРАМА: 8 днів практичного вишколу у вмілостях водного і гірського мандрівництва

ВИМОГИ: учасниками можуть бути юнаки й юначки, що закінчили 15 років життя, вміють плавати та досягнули пластовий ступень розвідувача (чки).

Реченець зголошень: до 1-го липня 1980 р. Але якщо Ви дуже зацікавлені, то не гайте часу, аголосіться вже, негайно, бо число таборувиків ДУЖЕ ОБМЕЖЕНЕ!!!

Пишіть на адресу:

Joseph MYCYK
7513 West Ainslie
Harwood Heights, Ill. 60656

Здоровимо Вас нашим пластовим СКОБ!

П О Б Р А Т И М И

“Павло Плішка”

Видатний соліст метрополітанської опери Нью Йорку Павло Плішка — це мистець світової слави, який так само гордиться своїм українським походженням, як своїм знаменитим голосом. На цій своїй першій платівці він виконує дванадцять українських пісень, між ними “Ой Дніпре” (сл. Шевченка, муз. Лисенка), “Гетьмани” (сл. Шевченка, муз. Лисенка), “Безмежнеє поле” (сл. Франка, муз. Лисенка) та інші. Акомпанює йому видатний український піаніст Тома Гриньків, знаний в українському й американському музичному світі. Ця платівка обов'язково повинна стати власністю кожної української родини, бо Павло Плішка — це музичний велетень і ми повинні бути горді, що він українець і, що важливіше, свідомий українець.

MUSICAL MOMENTS

360 Palisade Avenue

Bogota, N.J. 07603 USA

“Іскра”

Про першу платівку оркестри “Іскра” згадано в жовтневому числі “Юнака” (1979 р.). Тепер вже можна її набути на “8-track” і “cassette” тасьмах. Платівки і тасьми продаються у всіх українських крамницях, де є українські платівки. Наклад “8-track” і “cassette” тасьм є обмежений.

ISKRA Records

c/o O. Kuzyszyn

52-11 70th Street

Maspeth, N.Y. 11378 USA

“Водограй”

Крім “В'язанки вальчиків” (нар. пісні) та пісні “Водограй” (сл. і муз. В. Івасюка), репертуар цієї платівки складається виключно з власних композицій членів оркестри “Водограй” з Нью Йорку. Члени ансамблю: Стефан Щербій, Юрій Фурда, Ірка Данилів, Володимир Мосуряк та Олесь Фурда.

VODOHRAJ Productions

c/o W. Mosuriak

93 Berry Street

Brooklyn, N.Y. 11211 USA

“Привітання: Ватра”

Члени ансамблю “Ватра” з Торонта, це: Юрій Гарасимович, Михайло Ткач, Роман Іванкевич, Зенон Івахів, Роман Харак. Це їхня перша платівка, на якій появляються здебільша знані українські пісні, як напр. “Карі очі”, “Мати синові” та “Засвістали козаченьки”.

VATRA Music

69 Meighen Avenue

Toronto, Ontario, Canada

"Веселка"

Члени ансамблю: Андрій Черній, Ігор Жовтоніжка, Роман Будний, Роман Колянич. Репертуар платівки складається здебільша з народних мелодій ("Ярема", "Кедь ми прийшла карта") та сучасних українських пісень ("Камінь сонця" — Коломієць/Шамо, "Коло вікон твоїх" — Бердник/Рожавський). Є також власні композиції членів ансамблю.

YEVSHAN Records

P.O. Box 125 Station St. Michel

Montreal, Quebec, Canada H2A 3L9

"Самоцвіт"

Самоцвіт, це ще одна нова оркестра з Монреалю, подібна до попередніх монреальських ансамблів. На платівці награні дві композиції членів ансамблю, а саме "Не думав я" та "Колись любилися" (сл. і муз. Олесь і Ігор Цап).

YEVSHAN Records

P.O. Box 125 Station St. Michel

Montreal, Quebec, Canada H2A 3L9

УВАГА — Юнаки — юначки — УВАГА

Пластовий Загін "Червона Калина" влаштовує

СПОРТИВНО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР СВТ

для юнаків і юначок

від 26 липня до 9 серпня 1980 р.

на "Вовчий Тропі"

В програмі:

лучництво, прорух, стрільба, плавання,

легка атлетика: біги, стрибки, мети,

стусан кuleю

ігри: копаний м'яч, відбиванка, стук-пук,

кошівка, метавка

Оплата: \$160. Кількість учасників обмежена.

По інформації звертатися до:

Orest Kebalo

143-20 84th Ave.

Jamaica, NY 11435

(212) 526-7105

Rostyslaw Dekajlo

42-22 194th St.

Flushing, NY 11358

(212) 357-5721

УВАГА!

УВАГА!

МОРСЬКИЙ ТАБІР 1980

Коли: 2-гого серпня до 16 серпня 1980 р.

Де: На озері "Тиха Вода" біля Stillwater Res. в горах Адірондак

Зайняття: Канойкарство, вітрильництво, водне лещетарство, плавання, водолаження, скіперство, водне рятувництво, риболовство і т. д.

Для кого: Для Вас, якщо Ви скінчили 15 років життя (а не маєте більше як 21) та здобули другу пластову пробу (УПЮ і УСП)

Зголошення: 10 дол. вписове (вписового не звертається!)

Оплата табору: 150 дол. Зголошення висилати на адресу:

Andrew Hadzewycz, 24 Conklin Ave.,

Morristown, NJ 07960

Tel. (201) 538-8910

ЮНАЦЬКИЙ

КОНКУРС НА ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР

28 Курінь Уладу Пластунок Сеніорок "Верховинки" проголошує

Конкурс Літературного Фонду

св. п. Лесі Дзядів-Кульчицької

на літературну творчість — поезія і проза.

I нагорода 150.00 дол.

II нагорода 80.00 дол.

III нагорода 50.00 дол.

До участі в конкурсі запрошуємо членів — юнацтво молодечих організацій: Пласту, СУМ-у і ОДУМ-у з усіх країн нашого поселення.

Жюрі конкурсу: Богдан Бойчук, Валентина Юрченко і Олександра Юзенів.

Твори просимо надсилати під псевдонімом, а прізвище з псевдонімом подати в окремій запечатаній конверті. Слати на адресу:

PLAST - WERCHOWYNKY

140 Second Avenue

New York, NY 10003 USA

Реченець конкурсу: 1 січня 1981 року.

ст. пл. геть. скоб Всеволод Онишкевич, ОХ

РІЗНОМАНІТНІ ТРИЗУБИ

Як пам'ятаєте з попереднього "Кутка", деякі інші країни брали українські марки, і передруковували їх для свого вжитку. Але зараз побачимо, що вони не були винятком; Україна те саме робила з чужими марками.

Аби дати зразки типових передруків, подаємо ілюстрації

1. звичайна російська марка
2. передрук Одеса I
3. передрук Одеса II
4. передрук Харків V

В 1918 році, як знаєте, Україна стала незалежною державою. Вона, як і інші держави, видавала свої марки. Але самі поштові будинки, системи, потяги і т. п. то були колись пошти російської імперії, що розпалась. У поштових урядах настав великий брак українських марок — т. зв. "шагівок", бо було тяжко доставляти марки. Зате на пошті лишилися мільйони старих російських марок. Отже найлегша розв'язка справи — уживати ті російські марки. Щоб доказати, що це тепер є марки Української Народної Республіки, вирішено їх передрукувати. Але як передрукувати? Вирішили, що ТРИЗУБ — це символ України, і так Міністерство пошти дало дозвіл поштам передруковувати старі марки. В інших но-

вонезалежних державах ставалася подібна ситуація, і вірмени, азербайджанці і т. п. теж передруковували російські марки.

В Україні було досить багато поштарів. Вони передруковували марки різними формами. Краски були чорні, зелені, рожеві, фіолетові, червоні, коричневі, з багатьма відтінками. Звичайно сам передрук був зроблений печаткою, і тому є дуже багато помилок — наприклад, подвійні, або навіть потрійні передруки, передруки догори ногами, пара марок, одна з них без передруку, і так далі. Передруки були

5. передрук Київ ПІБ
6. передрук Одеса Va.
7. передрук Поділля ХІБб
8. передрук Одеса VIa.

досить примітивні, і деякі з них є досить рідкісні, і тому є багато фальшивих передруків, на них треба уважати.

Самі передруки поділені на групи: Поділля, Катеринослав-Одеса, Київ, Харків, Полтава та льокальні (решта передруків). Звичайно, передрукована російська серія 1907-1917 років, але деякі пошти мали старші марки, що їх вони теж передруковували. Отже, передруки існують на приблизно 20 марках. Київ має аж 33 роди передруків, Одеса 13, Поділля 70, Харків 30, і понад 85 льокальних. Отже, двадцять марок приблизно 250 відмін — разом досить велика кількість, навіть не враховуючи помилок. Тому є філателісти, які спеціалізуються тільки в тих передруках, і є багато студій, книжок і т. п. про ті тризуби.

ІНШІ УКРАЇНСЬКІ ДЕРЖАВНІ МАРКИ (або "Хаос на сході")

З науки історії, ви всі напевно пам'ятаєте, що 22 січня 1918 р. Україна стала вільною, але потім перебрали її більшовики. Справа не була проста — між 1918 і 1922-им роками в Україні перебувало багато армій. Були не тільки "українці" і "вороги". Були поділені не тільки українці на багато груп (Махно на короткий час навіть заснував "анархістичну республіку" в Україні), але й не було тільки одного во-

рога... У свій час переходили Україну армія Денікіна, большевицька Червона Армія, меньшевики, німці тощо.

Але досить історії. Досить сказати, що тоді був політичний хаос. Так само поштова система діяла не дуже то певно. До 1921-го року вийшла лиш одна нова марка, і то в малих кількостях. Натомість, якщо хочете порівняти, нині советський союз видає понад 100 різ-

Горішні два рядки приклади "гривнівок"

Долішній ряд — серія УСРР — допомога голодуючим

них марок щороку, США понад 40. Правда, що ще були "шагівки" і передруки тризубом, але філателістові в тих часах не було досить різноманітності. Коли ж знову постала Українська Народня Республіка, вона замовила в Австрії серію 14 "гривнівок" з дуже цікавими краєвидами України, визначними постатями тощо:

- 1 гр. тризуб
- 2 гр. дівчина "Українка"
- 3 гр. сільська хата
- 5 гр. чумак
- 10 гр. Хмельницький
- 15 гр. Мазепа
- 20 гр. Шевченко
- 30 гр. Полуботок 50 гр. козак
- 40 гр. Петлюра
- 60 гр. дім УНРади
- 80 гр. Запорожці
- 100 гр. пам'ятник Вол. Великого, Дніпро
- 200 гр. млин

На жаль, хоча друкарі видрукували мільйони марок, УНРеспубліка впала поки марки могли дійти до пошт. Але друкарі не стратили грошей, бо вони продали марки філателістам. Тому нині дуже легко і дешево можна дістати 14 гарних українських марок. Але, якщо маєте уживану коверту з "гривнівкою", то

маєте вартісний доказ української історичної події. Деякі 1-гривнівки якось дійшли до Поділля, проте їх мало хто використовував.

Але філателісти ще мали змогу мати більше українських марок. В перших роках большевицького панування ще окремі республіки мали трохи автономії і вийшло декілька марок УСРР. З них найбільше знана серія чотирьох допоміжних марок ("семі-постал"), які, окрім поштової вартості 10, 20, 90 чи 150 карбованців (рублів), додатково коштували 10, 20, 30 і 50 карбованців. Заробіток ішов на допомогу "голодуючим".

І так кінчається філателія державних марок східної України. В наступному "кутку" додамо ще більше політичного хаосу й оглянемо філателію Західної України.

УКРАЇНСЬКІ ТЕАТРИ НА ПОШТОВИХ МАРКАХ

Хто цікавиться поважно філателією, напевно вичитує різні філателістичні видання, які появляються у всіх країнах. У одному з американських видань ми найшли інформацію про серії марок із театральними будівлями та між ними цікаві для нас ті, на яких є українські театри, а саме: Театр Оперн та Балету ім. Т. Шевченка в Києві, Театр Оперн та Балету в

Одесі, Музично-Драматичний Театр ім. Т. Шевченка в Чернігові, Музично-Драматичний Театр ім. Ольги Кобилянської в Чернівцях, Музично-Драматичний Театр ім. Н. Садовського у Вінниці, Музично-Драматичний Театр ім. Кропивницького в Кіровограді, Театр Опері і Балету ім. Миколи Лисенка в Харкові і Музич-

но-Драматичний Театр ім. Т. Шевченка в Тернополі.

Що вас вражає, читаючи цю листу? Напевне те, що і нас. Немає між вичисленими марками марки з Театром Опері і Балету у Львові, а будинок Опері у Львові це загально відома архітектурна пам'ятка.

СЛОВОГРА

(Настільна гра для розваги і науки ч 3)

Розгадна в наступному числі "Юнака"

Заувага: Сьогоднішня гра призначена для молодшого юнацтва, подібно як і гра (2), що була вміщена в листопадовому числі "Юнака". Зате гра (1), надрукована в січневому числі журналу, трудніша за змістом, була призначена для старшого юнацтва.

Пояснення гри, як теж новий спосіб точкування відповідей, були подані в листопадовому числі на стор. 19. Пригадуємо, коротко: Добра відповідь — дві точки, неправильна — мінус одна точка, невідоме значення — нуль (зеро) точок. Виграє учасник гри з найбільшою кількістю точок.

1. НЕТЛЯ А) нічний метелик, Б) недогоріла колода чи гілляка, В) лінох, ледащо, Г) рід великої комахи (анг. dragonfly).

2. КУРГАН А) дикий кінь, Б) вартова вежа, В) висока, насипана могила, Г) шатро в кочових народів.

3. МЖИЧКА А) український танець, Б) дрібний дощ, В) частина жіночого народного одягу, Г) погана, недбала робота.

4. ПІДЗЕМКА А) звіря, що живе під землею, Б) підземна залізниця, В) підземна печера (анг. cave), Г) сховище перед летунським налетом (анг. air raid shelter).

5. ПУГОЛОВОК А) морський птах (анг. sea gull), Б) дуже молода жаба, В) короткий батіг для їзди на коні (анг. horse whip), Г) людина з великою головою.

6. КЕРМО А) прилад кермувати човном, Б) прилад кермувати автом, В) це саме, що "весло" (анг. oar), Г) світло на перехресті шляхів чи вулиць (анг. traffic light).

7. РЕЙКИ А) черевики з коліщатами (анг. roller skates), Б) прилад для одної спортової гри, В) шкіряні паски, якими керують конем, Г) залізний шлях для поїздів.

8. ЯСНА А) ліжечко для малої дитини, Б) частина голови, в якій ростуть зуби, В) очні ями, Г) безлісі верхи гір.

ФОНД ПЛАСТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Листа жертводавців у Великій Британії

Склали по £50.— пл. с-ри: Ярослав Гаврих, п. Ярослав Гоцький, Михайло Добрянський, Іриней Костельник, п. М. Мартинюк, Ярослав Мицко і п. Євген Стеткевич.
по £25.— ст. пл. Марта Єнкала, п. Юрій Єнкала, п. Володимир Луців, пл. сен. Оксана Парашак, пл. сен. Антін Ревків;

£10.— пл. сен. Оля Пендюк;

по £5.— п. І. Головей, п. Лев Пасічинський, п. М. Перегінєць, пл. сен. Микола Попович;

£4.— пл. сен. Роман Гринаш;

£3.— анонімний даток (з Франції) — разом фунтів 512.—.

ДАТКИ НА ЗАЛІЗНИЙ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД що вплинули до 26 березня 1980

Курінь УСП-ок і УПС-ок "Лісові Мавни" у США склали з нагоди курінної ради 1979 р. (складають кожного року!). Переслала Рута Ріпецька \$100.00
Пл. сен. Софія Климнович, Едмонтон, Канада 5.00
Разом 105.00

Пластун є ошадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303

Тристаріччя Трентону

Офіційний символ 300-річчя Трентону

В 1979 році місто Трентон в США святкувало своє 300-ліття (1679 — 1979). На відзначення цієї славної події посадник міста А. Галанд дав дозвіл на Спадщинний Фестиваль, в якому брало участь населення Трентону всіх національностей, в тому й українці.

Місто Трентон постало в 1679 році. В тому році один "Квейкер" на ім'я М. Стейсі збудував над річкою Ассінгпанк, яка впливає до ріки Делевар, водний млин. До 1685 року довкола його млина й садиби постала мала оселя, яка з кожним роком розросталася. В 1714 році Стейсі продав своє майно Вілліямові Трентові, який був керівником тодішньої колонії Нью Джерзі. Так постала назва міста від "Трент'с товн" до скороченого "Трентон".

У 1776 році Трентон відіграв велику роль у американській революції. Генерал Дж. Вашингтон переміг на саме Різдво Христове британців біля Трентону. Зібравши своїх вояків в числі 2500, перейшов ріку Делевер з пенсильвенського берега в місці, яке тепер називають "Вашінгтон Кроссінг" (там тепер є також парк, де ми-пластуні часто маємо табори і прогулянки) і напав на залогу міста, в якій були наємні гессенські вояки. Ця перемога збудила новий бойовий дух не тільки у ген. Вашингтона, але й в його вояків.

На конгресі 1783 року запропоновано зобити Трентон осідком федерального уряду і в 1784 році короткий час тут засідав конгрес. В 1790 році Трентон став осідком стейтової

Пам'ятник перемоги у боротьбі за Трентон з 1776 року; він збудований з граніту в 1891 році.

легістратури, а в 1792 році назначено його столицею стейту Нью Джерзі.

Українці в Трентоні числять приблизно 2,000. Вони згуртовані біля найстаршої Української Православної Церкви Пресвятої Трійці (1919), Української Католицької св. Св.м. Йосафата (1949) та Української Православної Церкви св. Юрія Переможця (1953). Четверта церква "візантійського обряду" Пречистої Діви Марії, побудована на переломі 1900 року українськими поселенцями із Закарпаття і її в 1910 році посвятив Митрополит Андрей Шептицький.

Найновіше українське надбання в Трентоні — це Народний Дім, який міститься в будинку, що був власністю Джосефа Наполеона. В Українському Народному Домі міститься домівка Пласту, Школи Українознавства (кляси 7 — 12), дружини копаного м'яча. Тут є також крамниця і висилкове бюро, яке належить до голови Українського Народного Дому пана І. Чаплі.

У 300-ліття міста Трентону в червні 1979 р. члени управи міста зорганізували "Спад-

щинний Фестиваль". Фестиваль відбувався у двох днях на вулицях і в парку Трентону (там де колись стояв млин М. Стейсі). Станки, шатра, прилавки, відкриті столи аж вгиналися від усякого краму: народних одягів, скатертей, килимів, мистецьких картин, ручних робіт, книжок, пропагандивних матеріалів та національних страв, що їх виставили та на всякий лад прихвалювали співучасники фестивалю: українці, поляки, німці, словаки, мадяри, італійці, французи, греки, ірландці, шкоти, жида, порторіканці й мурина.

На спеціально, для потреб фестивалю побудованій, естраді протягом обидвох днів пописувались своїми хорами, сольоспівами, танцями та оркестрами усі національні групи.

Прегарна, соняшна погода і понад 60 тисяч відвідувачів причинилися до успіху фестивалю. На ньому були також приявні губернатор стейту Нью Джерзі Б. Берн і посадник міста Трентону А. Голленд.

Український станок на спадщинному фестивалі з автором допису.

Українська група, що мала свої станки в догідному місці парку з великим написом "Україна", вив'язалася якнайкраще. Доказом того перша нагорода (з усіх трьох) за автентичні народні одяги й грамота з похвалами.

Під час фестивалю роздавано пропагандивний матеріал про Україну та зібрано разом з мадярами близько тисячі підписів під петицією до президента Дж. Картера за звільнення з тюрми й заслання українських деси-

дентів, а зокрема Юрія Шухевича. Петицію підписав також губернатор.

Підгодинну українську програму на естраді виповнив танковий ансамбль "Черемош" з Філядельфії, під проводом Д. Ткачука. Виступи заповідала пл. сен. Марія Глушок. Оригінальні гуцульські одяги членів ансамблю, разом з народними одягами, що їх мали дівчата та хлопці члени Пласту, СУМА й ОДУМ у великій мірі причинилися до здобуття першої нагороди, що її признала Оціночна Комісія.

Чистий дохід з імпрези вислано до Філядельфії на "Фонд Валентина Мороза".

пл. розв. Юрій Мізюк
49-ий Кур. УПЮ ім. Дм. Вітовського, Трентон.

АРКА ЗАХІД

це не лише модерна українська книгарня і крамниця гарних подарунків, але також справжній осередок обслуги українців Торонта й околиць.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, картини, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont.
M6S 1N9, Canada
Telephone: 762-8751

- Продаємо "МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК", ціна \$6.00 з додатком коштів пересилки.
- БУКВАР МАРІЇ ДЕЙКО, ціна \$4.00 і кошти пересилки.

ПРИЄДНАЙТЕ «Юнакові» в цьому році одного ПЕРЕДПЛАТНИКА!

ХРОНІКА

ВЕЧІР "ЮНАКА" В ТОРОНТІ

В суботу 23-го лютого 1980 р. відбувся перший в Торонті "Вечір 'Юнака' ". Гурток юнаків (і, як можна було сподіватися, юначок), який цей вечір зорганізував, мав доволі багато організаційних труднощів, бо, хоч "Вечори 'Юнака' " відбувалися вже раніше в інших містах, юнаки тут приготувалися без прикладу чи помочі. Але вечір таки добре вийшов.

Перша точка програми (про "пластове спізнання") була зовсім до теми, бо сама програма почалася з 15-хвилинним спізнанням. Дальше були поважніші точки, як напр. читання віршів і статей з "Юнака", але гумору також ніколи не забракло. Юнацтво, називаючи себе театральним ансамблем "Веселий Кульпарків" представило львівські жарти й режисми. Під кінець було слово подружки Кузьмович, яка прибула з Нью Йорку, а при самім кінці, загальна дискусія присутніх про стан "Юнака".

Як лікують біль голови в Кульпаркові...

Не можна нарікати (а чому ні? — прим. складача) ні на програму, ні на солодощі й напийки, які юнаки приготували. Жаль тільки, що так мало юнацтва використало можливість прийти на цей вечір: з всеодно малого складу присутніх,

Пл. вірл. Тася Сагайдаківська читає свої вірші.

тільки жменя були юнаками.

М. Біланюк

ВЕЧІР "ЮНАКА"

Уже 5-тий раз відбувся у Нью-Йорку Вечір "Юнака". Це було в п'ятницю по пластових заняттях у Пластовому Домі. Вечір організували пластунки з куреня УПС "Верховинки". У присутності юнацтва і численних дорослих вечір відкрив старший пластун Роман Юзенів. Своім легким гумором він цілий час забавляв присутніх. Питав юнацтво, чи воно читає "Юнака". Якось так звучало, що декотрі, крім обкладинки, не дуже познайомлені з журналом "Юнак".

Що робити? В мить виступив пл. розв. Орест Декайло і почав читати допис "Перший Українець — Генералом у Канаді" — Йосиф Романів ("Юнак" ч. 3, 1972, ст. 6). За ним пл. уч. Христя Добрянська поділилася споминами Меласі Соневицької про "Різдво Катрусі" ("Юнак" ч. 1, 1979,

ст. 18). Хоча вірш "Малий Інженер" не появився на сторінках "Юнака", все ж таки читав його автор, старший пластун Богдан Гошовський. Пл. уч. Роман Бідяк при звуках гітари співав "Раз дивний сон". Ксеня Зелін читала про "Добре діло" гуртна "Рисів" пл. сен. Лесі Юзенів ("Юнак" ч. 6-7, 1969, ст. 17). Андрій Оберішин також читав, а саме допис із "Юнака" "Молодий Маляр" ("Юнак" ч. 11, 1979, ст. 20).

При "словогрі" запитав Роман Юзенів одну зв'язкову, що означає певне слово. По довгій мовчанці вона відповіла "морква", а повинна була сказати "бурак" (колір її лица).

Гарно забавляв усіх пл. розв. Лесик Кмета, коли читав "Зробімо пластовий іспит совісті" Олі Винницької ("Юнак" ч. 8-9, 1969, ст. 6). Тоді курінний 21-го Куреня ім. Євгена Коновальця значучо поглядав на декотрих

товаришів. Сумління почало їх гризти і вони потихеньку виходили із залі. Пл. розв. Володимир Яремчук закінчив читати "Юнака" останньою сторінкою датків і оголошень. Стало декотрим ясно, що "Юнак" складається з різних рубрик.

Дальшим пунктом вечора був виступ юнаків 49-го Куреня ім. Д. Вітовського з Трентону, Нью Джерсі. Вони відіграли п'єску, яку самі написали, п. н. "Няльз Лев", на тлі музики "Кінг Тат" Стефана Мартіна. Ця сценка була нагороджена другим місцем на 18-ій Пластовій Орлініаді.

По програмі танцювали усі до музики оркестри "Кришталі" під проводом пл. розд-ів Олеса Добрянського і Петра Струтинського. Смачний буфет підготували "Верховинки". Мабуть забава була добра, бо перед північчю ніхто не залишив залі.

Подруга Мотря

МОЄ ТАБОРУВАННЯ

Я належу до III-го Куреня ім. С. Петлюри в Торонті й цього літа наш табір був над рікою Магнетаван під назвою "Зв'язок Дружби". Це був т. зв. "нанойнарський табір".

Перше, що ми мусіли зробити, зілзши з автобуса, було нести скриньки (деякі досить тяжкі) з харчами та з іншими речами по досить довгій дорозі. Треба було їх занести аж на другий берег ріки, де відбувався, чи властиво мав відбуватися табір. Ми розтаборились і ще того дня збудували кухню, лятрини... Ми, між іншим, перепливали ріку на наших канойках. Видвигнули ми теж і щоглу! Перше наше спостереження на місці — було багато, сила-силенна комарів! Во-

ни всіх "кусали" і всюди залітали, навіть і в суп! Наступного дня попливли ми, чи як бажаєте "зананойнували" ми на коротку одноденну прогулянку. Іншими днями розгорталась добре упорядкована таборова програма: проби вмілостей, спів і т. подібне.

Їжа в таборі була досить смачна, хоча було забагато "клюсон". Щоночі була стійка і хто її держав останній, той чи ті, були динжурними кухарями.

Однієї днини, коли я з другом з Оттави (був теж гурток юнанів звідтам) держали стійку, почули ми з другого берега крики. Розуміється, ми відразу збудили курінного, що разом із своїм помічником попливли на другий берег нанойною та привели одно-

го пластуна, що зголосився був на наш табір. Він чомусь приїхав вночі.

Ми теж відбули цілоденну прогулянку. Пливли ми між порогами та мусіли "портанувати". Черга бути динжурним попала теж і на мене і я мусів з моїм товаришем варити обід, "шурувати" баняки, носити з ріки до табору воду, а це було досить тяжко, бо ми розтаборились під досить стрімкою горою. Табір тривав всього два тижні, а коли я повернувся додів, моя мама дуже нарікала, що я був "брудасом" (вина табору!).

У кожньому разі, я був дуже задоволений з того таборування! Сноб!

пл. юнан Данило Даревич
III-й Курінь ім. С. Петлюри
Торонто-Miccicaga

ЗИМОВА ЗУСТРІЧ "ЧОРНОМОРЦІВ" НА "СОЮЗІВЦІ"

ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ

12 січня 1980 р. юнацтво в Чикаго святкувало День Солідарності. Свято розпочалося молитвою, яку перевів пластун отець діакон Андрій Чировський. По молитві перше слово сказав пл. сен. Орест Городиський. Він говорив про значення слова, про українську мову і її переслідування більшовинами в Україні.

Згодом ст. пл. Андрій Дурбак говорив про українських дисидентів, які перебувають на засланнях або у в'язницях. Одночасно на двох екранах показували на прозірках тих дисидентів, що про них розповідав ст. пл. Андрій Дурбак. Накінець він згадав

молодого композитора Володимира Івасюка, якого більшовики вбили минулого року. Пл. уч. Христя Назаревич мала коротке слово про Володимира Івасюка. Опісля чотири юначки з 36-го куреня прочитали вірші, присвячені Івасюкові. Один вірш був написаний молодим пластуном з Америки, а три дальші вірші були написані молодими студентами з України. Коли юначки скінчили читати, то ми почули дві пісні В. Івасюка, а поруч з тим ми оглядали прозирки з Києва, Канева і Львова.

Це свято зробило на мене велике враження, котре останеться мені на довго в пам'яті.

пл. прих. Христя Ярошевич, Чикаго

В суботу і неділю 19 і 20 січня ц. р. відбулася на оселі УНС "Союзівка" тридцята рокова "Зимова Зустріч" 25-го Куреня УСП "Чорноморці". Зустріч почалася о 10-й годині ранку в суботу і нею проводив курінний д-р Ігор Савчук з Нью-Йорку.

У програму Зустрічі входили збори, дискусії та звіти курінного проводу й звіти з поодиноких міст, де Чорноморці проводять пластову працю. Окремою точкою була процедура підвищення ступенів молодших членів куреня.

У Зустрічі взяло участь 26 членів — пластунів Чорноморців, їхніх приятелів і гостей. На Зустріч загостив пл. сен. Юрій Тарасюк, як репрезентант Крайової Пластової Старшини в США. В дискусії була виміна думок між гостем і Чорноморцями, бо багато з Чорноморців є пластовими виховниками у своїх станицях.

У пляхах праці на поточний рік курінь Чорноморців проєнтує організацію і проведення щорічної весняної Зустрічі Св. Юрія на "Вовчий Тропі". У дальших пляхах праці Чорноморці задумують провести, як щороку, Морський табір (місце і час будуть оголошені своєчасно).

Наприкінці рішено, що Велика Рада відбудеться на пластовій оселі "Бобрівна" (Конентінат) в червні ц. р.

Зимова Зустріч закінчилася у неділю по полудні. Чорноморці роз'їхались, прощаючись традиційним привітом "Доброго Вітру!"

ст. пл. Лярко Чолган

УКРАЇНСЬКЕ ТРАДИЦІЙНЕ РІЗДВО НА ТЕЛЕБАЧЕННІ

Дня 7 січня 1980 р. о год. 7-мій вечора, на руслі 5-ВТВГ, РМ Магазін, був показаний український традиційний Свят Вечір. Показ Святого Вечора випродувала наша молода журналістка ст. пл. Марта Шаран, яка кожного дня від год. 7-ої до 7.30 у вечорі провадить цю програму під назвою "П.М. Магазін".

Святий Вечір відбувся у домі пластової родини Надії і пл. сен. Романа Шаранів. Участь у програмі брали: Надія і Роман Шаран — батьки, Юрій Шаран, Олесь, Софійка і Данило Бутенки — діти та пластові колядники Сіракузької Станиці.

Початок програми почався приготуванням святої вечері. Коментатор Марта Шаран перевела інтерв'ю з малою, яка пояснила значення 12-ти страв і традицію Святого Вечора. Діти помагали накривати стіл.

Дальша дія відбувається із сходом першої зірки. Батько із сином увійшли у хату з дідухом, тато побажав цілій родині веселих свят. Усі зібралися біля стола, який був прикрашений чудово з мистецьким смаком. Посередині стола пишався калач. Батько перевів молитву, роздав усім кутю і родина засіла до Святої Вечері. Кожну дію пояснювала Марта англійською мовою.

По вечері родина перейшла до ялинки колядувати. Відтак з надвору увійшли колядники із зіркою, убрані в народні одяги.

Колядою "Бог Предвічний" і віншанням, яке склала родині з нагоди Свят одна з колядників, тепер станічна, ст. пл. Ляля Войтович, закінчилася ця 7 хвилинна програма, яка була надзвичайно добре виконана під оглядом мистецьким і технічним.

Скоб!

пл. розв. Юрко Шаран

ХРОНІКА

Пробують редагувати:

пл. скоб Микола Біланюк
пл. скоб Роман Ващук
пл. скоб Андрій Перекліта

МОЄ ТАБОРУВАННЯ

Коли я приїхав до Мюнхену, всі мої товариші ще ходили до школи: вони ще один місяць мусіли вчитись. Відтак і для них наспіли ванації. Я тоді приготувався їхати на пластовий табір. Я спанувався і поїхав на табір. Приїхавши туди автобусом, я застав там багато хлопців і дівчат з різних країн. Спершу ми поставили наші шатра. У нашому шатрі спало вісім хлопців. Нас всіх разом було понад сто (хлопців і дівчат!).

Наступного дня — відкриття табору! Було гаряче, тому після того ми пішли купатись в річці Ізарі. Покупелі, вечеря, молитва і... дозволя!

Вечорами ми все веселились, запалювали ватру, бавились. Перед нічлігом, звичайно призначували нічну стійку по дві години. Однієї ночі юнани зробили "напад" на дівочий табір, а ще іншої ночі ми вкрали браму та занесли її до кухні, за що дівчата були дуже злі.

Наш табір носив назву "Карпатська Січ". Коли вже табір доходив до кінця, приготували ми дуже велику ватру. Програма її з різними смішними "снечами", іграми та піснями вийшла напричуд гарно.

Отак минуло нам наше тритижневе табування!

Скоб!

пл. прих. Андрій Сімнів, Мюнхен

Юнани з табору "Карпатська Січ" на прогулянці в Альпах. Перший зліва — автор допису пл. прих. А. Сімнів.

ІНФОРМАТИВНИЙ ВЕЧІР

12-го січня 1980-го року пластуни в Мюнхені zorganizували інформативний вечір про українських політичних в'язнів. Чимало праці присвятили пластуни організації цього вечора, а особливо інформації про діяльність "Української Гельсінської Групи" (УГГ) і останнім подіям, які відбулися на Україні. Широка і цікава програма цього вечора включала вступне слово про УГГ, яким Марко Горбач відкрив цей вечір. Потім слідувало читання віршів Миколи Руденка і Олесь Бердника. Прочитано було також багато документів, як наприклад листів, звернень та апеляцій політв'язнів до різних офіційних чинників.

Пластовий хор під керівництвом Тараса Яримовича проспівав кілька пісень. Окрім цього, було виставлено коло 80 неопублікованих знімків політв'язнів. Порівнюючи знімки перед, під час і після арешту, ясно видно — скільки ці люди пережили душевних і фізичних мук під час слідства і перебування у концентраційних таборах. Виставлені були також і різні нинішні про українських політв'язнів і відгуки міжнародної преси про арешти і події на Україні.

Весь вечір відбувся у формі товариської зустрічі, що причинилася до особливо теплої атмосфери, що залишило у відвідувачів приємне враження.

Оксана Минитчан

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА"

за час від 31 січня по 25 березня 1980

США:

53 Курінь УПЮ-ів ім. М. Сорони і 34-ий Курінь УПЮ-ок ім. 500 Героїнь із Кінгуру з доходу на пл. ярмарку, а окремо юначки 25 дол. — їх гонорар за виступ на Святі Державности, Сіракузи, США	175.00
25-ий Курінь УСП-ів "Чорноморці" з нагоди зимової Зустрічі на Союзівці, переслав скарбник Марно Чолган	50.00
Осередок Праці УСП-ів та УСП-ок в Балтіморі, США	50.00
пл. юн. Наталка Моцюк із заробітку з продажу різдвяних картон	16.35
пл. сен. Мар'ян Маренін, Сан Жозе, Кал.	10.00
пл. сен. Юліян Крижановський, Філадельфія, США	10.00
пл. уч. Адріян і пл. прих. Павло Шмотолохи, Сан Жозе, Кал.	5.00
пл. юн. Христина Флунт, Варрен, Міч.	2.00
Разом США	318.35
Замість квітів на могили (дивись посмертні згадки)	170.00

КАНАДА:

5-ий Курінь УПЮ-ів Торонто, скарбник — Маркіян Келлер	25.00
пл. сен. Богдан Жеребецький, Саскатун	5.00
ст. пл. Наталка М. Мартюки, Торонто	5.00
Замість квітів на могили	135.00
Усі разом	623.35

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ "ЮНАКА"

1. Пл. сен. Галина Хамула, Нью-Йорк, для юнака у Вашингтоні, США, 1 дарункова передплата.
 2. Пл. сен. Юліян Крижановський 1 дарункова передплата для учнів рідної школи в Бразилії.
 3. Пл. сен. О. і М. Коропецькі, Балтімор, США, 2 дарункові передплати для юначки й юнака у Південній Америці під ялинку.
 4. п. Ярослав Дутка з Іслінгтону, Канада, 1 дарункова передплата для юнака в Аргентині.
 5. о. Лев Дорош з Балтімору, США, половина передплати на "Юнака" для Рідної Школи в Бразилії.
- Разом 5 і пів дарункових передплат.
- Щира подяка всім за допомогу дітям і Пл. видавництва.

Замість квітів на могилу

св. п.

молодого пластуна

ТЕОДОРА ТАРАСА СОКОЛА

склали датки на пресфонд "Юнака": Ярослав й Іван Кукілі — 35 дол., Меланія і Роман Кузьми, Віра й Ігор Микити, Анна й Олександр Пришляки по 25 дол., Оксана і Орест Кузьми та Марія і Браєн Порієр по 15 дол., разом 140 дол. Усі з Гартфорду, США.

Замість квітів на свіжну могилу

св. п.

ДАНКА КОМАРНИЦЬКОГО

складаю 5 дол. на пресфонд "Юнака"

ст. пл. Катя Велинорідько,
Трентон, США

Замість квітів на могилу

св. п.

КАТЕРИНИ ШИПИЛЯВОЇ

моєї незабутньої Бабуні складаю на пресфонд "Юнака" 25 дол.

ст. пл. Роман С. Манух,
Боффало, США

Замість квітів на могилу

св. п.

д-ра ОЛЕКСАНДРА РУДНИЦЬКОГО

на пресфонд "Юнака" складає 50 дол. д-р Марно Антонович з родиною (Монтреал, Канада)

Замість квітів на могилу

св. п.

ЕВИ І АНДРІЯ МУРИНЦІВ

складають на фонд пластових журналів — "Готуйсь",

"Юнак" і "Пл. Шлях"

20 дол. — пл. сен. Олександр і Лідія Котовичі,

10 дол. — пл. сен. Степан і пл. сен. Марта

Корбутяки, Вінніпег, Канада

Замість квітів на могилу

св. п.

БОГДАННИ ТАРНАВСЬКОЇ

матері нашого пароха о. Володимира Тарнавського складають Іван і Стефанія Нухаришини з ріднею 20 дол., Едмонтон, Канада.

У першу річницю смерти

св. п.

ст. пл. ЛІДІЇ А. ДИКУН

складаю 25 дол. на пресфонд "Юнака"

Зенон Федорович,
Торонто, Канада

Замість квітів на могилу

св. п.

ОЛЕКСАНДРА БЕРЕЖНИЦЬКОГО

складаю 10 дол. на пресфонд "Юнака"
пл. сен. Марта Стрілецька з Монреалю, Канада

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Шадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той долар, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ
ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ
ВІД 6 1/2 до 9%

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВИЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

„ПОСТІПНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО“

можна набути

- в Канаді: у Адміністрації
„Юнака“:

„Yunak“ — Magazine,
2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 4V7 Canada

ЦІНА — \$9.00

**Друкеря
КИЇВ**

виконує
всіх
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні
запрошення
- фірмові
друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одер-
жати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА
і
ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: \$1.00

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

БОРСУК

ЇЖАК

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передплатуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новачоків та дітей до 12 року життя;

КАЖАН

БОБЕР

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цінаються вихованням і громадськими справами.

САЙГАК

ЛИС

● Присилайте передплати 3 ПОЧАТОМ КОЖНОГО РОКУ (до 1 березня!), бо своєчасні передплати уможливають дешевшу пересилку журналів.

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

● Надсилайте дописи (хроніку, знімки, “молоде перо”, ілюстрації тощо), діліться своїми зауваженнями щодо змісту і вигляду журналів, втримуйте зв'язок з редакціями. Ставайте співучасниками пластового самовиховання.

ВЕДМІДЬ

ВОВК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ